

OBČINA VOJNIK

3212 VOJNIK • KERŠOVA UL. 8
SLOVENIJA

TEL.: ++386 (0) 3 780 06 20

FAX: ++386 (0) 3 780 06 37

e-mail: obcina@vojniki.si

internet: <http://www.vojnik.si>

DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU

Verzija 4.1.

Datum: 18. 3. 2026
Številka: 846-0001/2022

	ODGOVORNA OSEBA ALI ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdela	Strok. sodelavec ZiR Danilo PRAPROTNIK	maj 2008	
Skrbnik		Redno	
Spremenjeno in dopolnjeno		– september 2015	
		– december 2016	
	– januar 2026		
Odobril	Poveljnik CZ Arnold LEDL		
Sprejel	Župan Branko PETRE		

V S E B I N A		Stran
1.	POTRES	3
1.1.	<i>Uvod</i>	3
1.2.	<i>Potresna nevarnost</i>	3
1.2.1.	<i>Nova karta potresne intenzitete</i>	5
1.3.	<i>Potresna ogroženost občine Vojnik</i>	7
1.4.	<i>Pogostost pojavljanja potresov na območju občine Vojnik</i>	9
1.5.	<i>Potresna odpornost objektov</i>	10
1.6.	<i>Verjetnost nastanka verižnih nesreč</i>	11
1.7.	<i>Sklepne ugotovitve</i>	11
2.	OBSEG NAČRTOVANJA	12
2.1.	<i>Temeljne ravni načrtovanja</i>	12
3.	KONCEPT ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI	13
3.1.	<i>Temeljne podmene načrta</i>	13
3.2.	<i>Zamisel izvedbe ZIR</i>	13
3.3.	<i>Uporaba načrta</i>	13
4.	OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	14
4.1.	<i>Opazovanje potresne aktivnosti</i>	14
4.2.	<i>Izvajanje obveščanja pristojnih organov in javnosti ob potresu</i>	14
4.2.1.	<i>Obveščanje pristojnih organov</i>	14
4.2.2.	<i>Informiranje pristojnih organov</i>	14
4.2.3.	<i>Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju in splošne javnosti</i>	15
4.3.	<i>Alarmiranje</i>	15
5.	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	15
5.1.	<i>Aktiviranje organov vodenja in strokovnih služb</i>	15
5.2.	<i>Aktiviranje občinskih sil za zaščito in reševanje</i>	16
5.3.	<i>Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih</i>	16
6.	UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	17
6.1.	<i>Ukrepi ZRiP za močnejši in rušilni potres</i>	17
6.1.1.	<i>Urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi</i>	17
6.1.2.	<i>Evakuacija</i>	18
6.1.3.	<i>Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev</i>	19
6.1.4.	<i>Radiološka, kemijska in biološka zaščita</i>	19
6.1.5.	<i>Zaščita kulturne dediščine</i>	20
6.2.	<i>Naloge zaščite, reševanja in pomoči</i>	20
6.2.1.	<i>Prva medicinska oskrba</i>	20
6.2.2.	<i>Identifikacija mrtvih</i>	21
6.2.3.	<i>Psihološka pomoč</i>	21
6.2.4.	<i>Prva veterinarska pomoč</i>	21
6.2.5.	<i>Reševanje iz ruševin</i>	21
6.2.6.	<i>Gašenje in reševanje ob požarih</i>	22
6.2.7.	<i>Iskanje pogrešanih oseb</i>	22
6.2.8.	<i>Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje</i>	23
7.	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	23
8.	OCENJEVAJE ŠKODE	24
9.	RAZLAGA POJMOV IN KRAJŠAV	25
9.1.	<i>Pomen pojmov</i>	25

9.2. Razlaga okrajšav	26
10. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	26
10.1. Priloge	26
10.2. Skupni dodatki	27

1. POTRES

1.1. UVOD

Ta občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu, verzija 4.1, je izdelan na podlagi regijskega načrta ZiR ob potresu v zahodno štajerski regiji - verzija 3.1, št. 8421-6/2020-2 – DGZR, ki ga je sprejel poveljnik CZ za Zahodno Štajersko, dne 20. 02. 2020, nazadnje ažurirano 20. 10. 2020. Je nadgradnja občinskega načrta ZiR ob potresu, verzija 2.0, ki je bil sprejet maja 2008 ter nadgrajen septembra 2015 v verzijo 3.0. in decembra 2016, v verzijo 4.0.

Potres je v skladu z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami naravna nesreča, ki jo opredelimo kot seizmično delovanje tal. Nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča. Medtem ko litosferske plošče trkajo med seboj in ob tem spreminjajo obliko, nastajajo ogromni pritiski. Občasno se energija teh pritiskov sprosti in rezultat te sprostitve je nenadni silovit potres.

Potresa ne moremo napovedati, ni mogoče vnaprej oceniti njegovega obsega, moči ter škode, ki jo bo povzročil. Predvidimo lahko le območja, kjer se lahko pojavi.

1.2. POTRESNA NEVARNOST

Potres neposredno ne vpliva na ljudi. Poškodbe in smrtne žrtve so posledica porušitve zgradb, požarov, eksplozij, nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje, visokih voda in drugih sprememb v okolju, ki jih povzroči potres. Izkušnje kažejo, da potresi porušijo ali zelo poškodujejo predvsem starejše zgradbe, čeprav ne gre prezreti, da utrpijo hude poškodbe tudi zgradbe, ki so stare le nekaj deset let in so bile zgrajene v skladu s predpisi o potresno varni gradnji. Manjši potresi niso tako nevarni, vendar tudi ti povzročajo škodo in preplah.

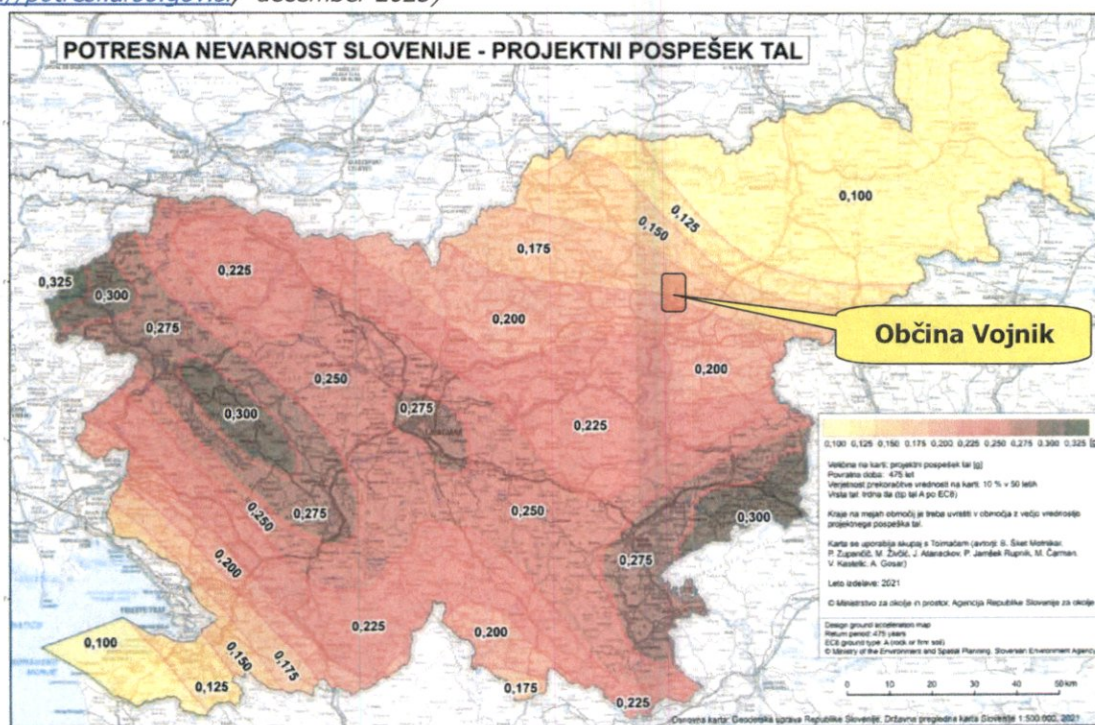
Potresna nevarnost je razvidna iz:

- **karte projektne pospeška tal** (od 1. maja 2022 je nova karta "Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal" sestavni del zakonodaje o potresno odporni gradnji),
- **karte potresne intenzitete** s povratno dobo 475 let, ki je namenjena uporabi v sistemu zaščite in reševanja.

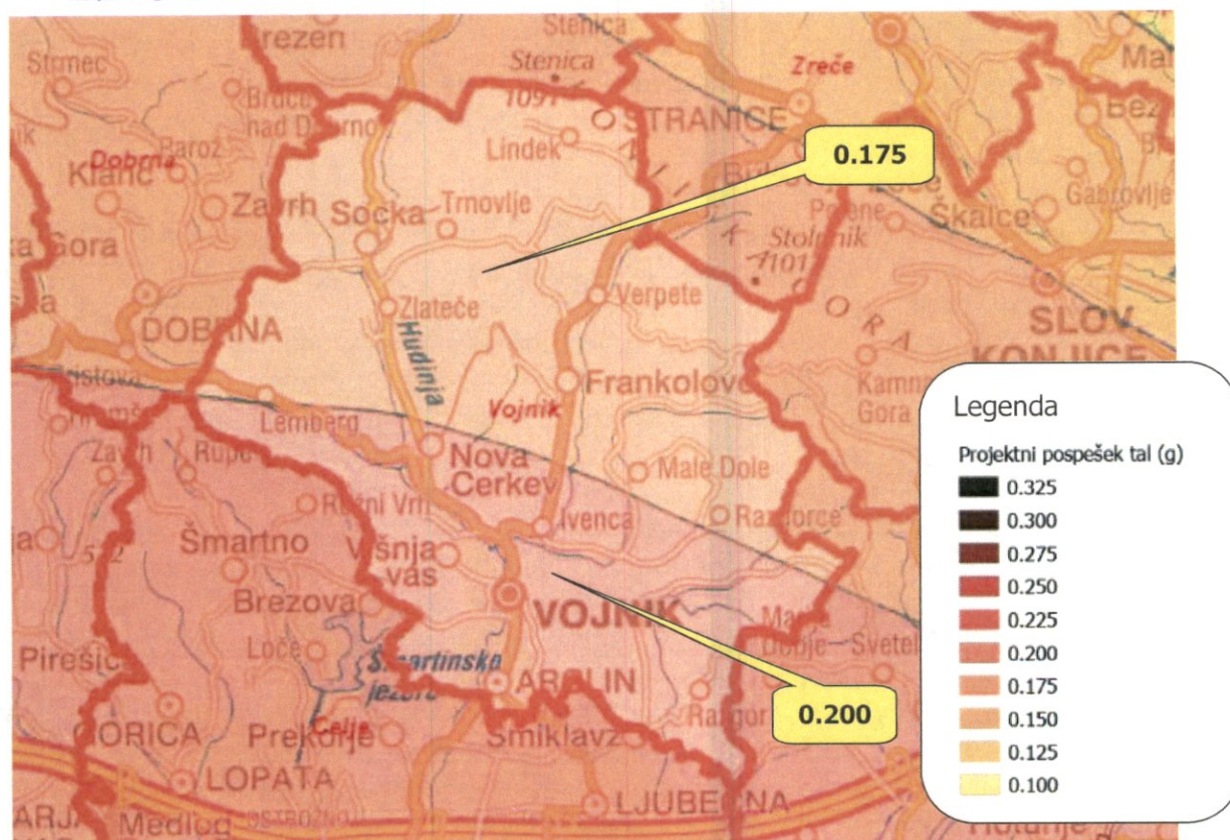
Iz karte projektne pospeška tal je razvidno, da se občina Vojnik nahaja na območju z **0.175 in 0.200** projektne pospeška tal.

Iz karte potresne intenzitete je razvidno, da se občina Vojnik nahaja na območju **7. stopnje** EMS lestvice.

Slika 1: Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal (vir: ARSO, spletna stran <https://potresi.arso.gov.si/>, december 2025)

Slika 2: Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal za območje občine Vojnik (vir: ARSO, spletna stran <https://gis.iobcina.si/>, december 2025)

Slika 3: Tektonske strukture Slovenije (prirejeno po Poljak, 2000)

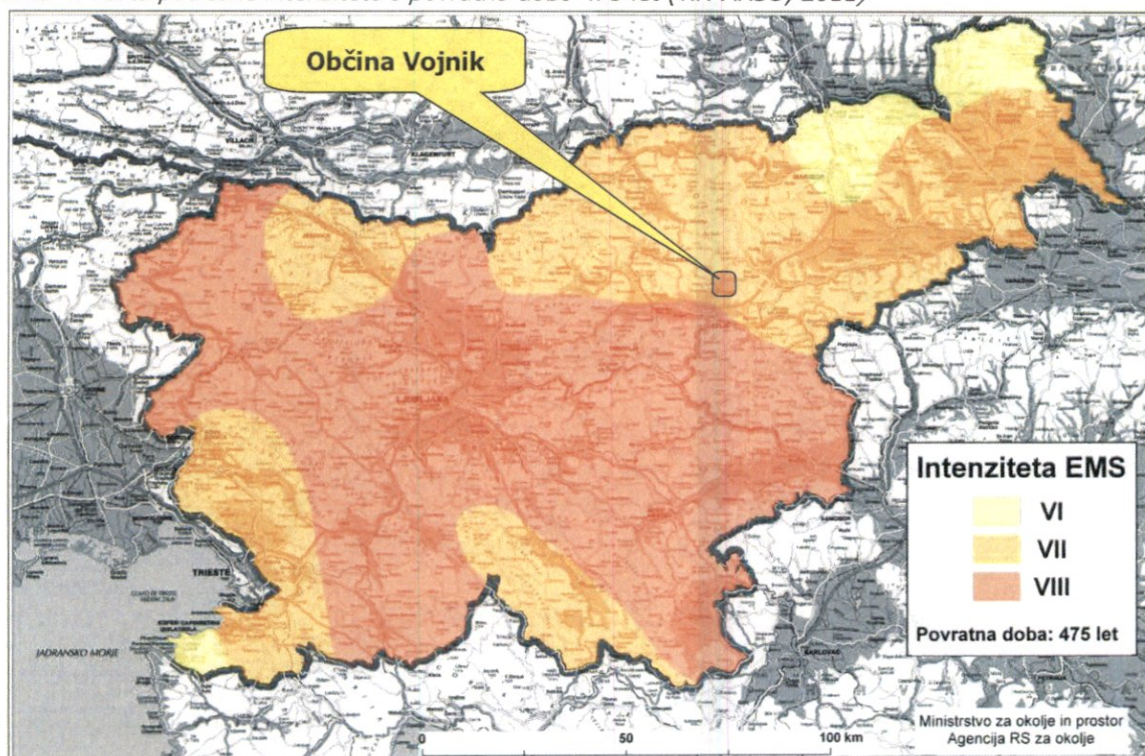
1.2.1. NOVA KARTA POTRESNE INTENZITETE

Karta potresne intenzitete za povratno dobo 475 let iz leta 2011 je nova in namenjena predvsem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pri načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje škode ob potresih. Ne more in ne sme pa se uporabljati za projektiranje.

Leta 1987 izdelana karta potresne intenzitete Slovenije za povratno dobo 500 let (Ribarič, 1987) je bila do leta 2008 tudi del veljavnih predpisov o potresno odporni gradnji. Izdelana je bila po dopoljeni metodi ekstremnih vrednosti ob avtorjevem subjektivnem upoštevanju bogatih strokovnih izkušenj in seizmotektonskih značilnosti ozemlja. Ker karta potresne nevarnosti ni bila neposredno uporabna za potrebe sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, je Urad za seizmologijo in geologijo Agencije RS za okolje izdelal novo karto potresne intenzitete.

Zaradi primerljivosti s karto projektnega pospeška tal je bil uporabljen postopek prostorskega glajenja potresne dejavnosti (Lapajne in drugi, 2003) in prilagojen izračunu intenzitete. Prav tako so bile smiselno uporabljene iste vrednosti vhodnih parametrov kot za karto projektnega pospeška tal. Za izračun je bil uporabljen računalniški program OHAZ, ki pa ga je bilo zaradi posebne oblike modela pojemanja intenzitete treba dopolniti (Šket Motnikar in drugi, 2007). Verjetno je to v svetu prvič uporabljen postopek prostorskega glajenja potresne dejavnosti za intenziteto. Tako kot karta projektnega pospeška tal, je tudi karta potresne intenzitete izračunana za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90% verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene. Pri izračunu so upoštevana povprečna dejanska tla območja posamezne stopnje intenzitete.

Slika 4: Karta potresne intenzitete s povratno dobo 475 let (vir: ARSO, 2011)

Preglednica 1: Kratka oblika Evropske potresne lestvice predstavlja zelo poenostavljen in posplošen pregled lestvice (vir: Gruenthal ur., 1998). Uporablja se jo za izobraževalne namene.

EMS-98, intenziteta	Naziv	Značilni učinki (povzeto)
I	Nezaznaven	Ljudje ga ne zaznajo.
II	Komaj zaznaven	V hišah ga čutijo redki posamezniki v mirovanju.
II	Šibek	V zaprtih prostorih ga čutijo posamezniki. Mirujoči čutijo zibanje ali rahlo tresenje.
IV	Zmeren	V zaprtih prostorih ga čutijo mnogi, na prostem pa redki posamezniki. Posamezniki se zbudijo. Okna in vrata zaropotajo, posode zažvenketajo.
V	Močan	V zaprtih prostorih ga čuti večina, na prostem pa posamezniki. Mnogi se zbudijo. Posamezniki se prestrašijo. Ljudje čutijo tresenje celotne stavbe. Viseči predmeti vidno zanihajo. Majhni predmeti se premaknejo. Vrata in okna loputajo.
VI	Z manjšimi poškodbami	Mnogi ljudje se prestrašijo in zbežijo na prosto. Nekateri predmeti padejo na tla. Mnoge stavbe utrpijo manjše nekonstrukcijske poškodbe (lasaste razpoke, odpadanje manjših kosov ometa).
VII	Z zmernimi poškodbami	Večina ljudi se prestraši in zbeži na prosto. Stabilno pohištvo se premakne iz svoje lege in številni predmeti padejo s polic. Mnoge dobro grajene navadne stavbe so zmerno poškodovane: majhne razpoke v stenah, odpadanje ometa, odpadanje delov dimnikov; na starejših stavbah se lahko pojavijo velike razpoke v stenah in se porušijo predelne stene.
VIII	Z močnimi poškodbami	Mnogi ljudje s težavo lovijo ravnotežje. Pojavijo se velike razpoke na stenah mnogih stavb. Pri posameznih dobro grajenih navadnih stavbah se porušijo stene, slabo grajene stavbe se lahko porušijo.
IX	Rušilen	Splošna panika. Mnogi slabo grajeni objekti se porušijo. Tudi dobro grajene navadne stavbe so zelo močno poškodovane: porušitve sten

		in delne porušitve stavb.
X	Zelo rušilen	Mnogo navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši.
XI	Uničujoč	Večina navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši, uničene so celo nekatere stavbe z dobro potresno odporno konstrukcijo.
XII	Popolnoma uničujoč	Skoraj vse stavbe so uničene.

Opomba: kratka oblika lestvice ne zadostuje za natančno opredelitev intenzitet.

Barvna legenda:

zelena	ni učinkov
rumena	intenziteta se določa na podlagi učinkov na ljudi in predmete
rdeča	intenziteta se določa na podlagi učinkov na stavbe (poškodbe), ljudi in predmete

Potres VII. stopnje po EMS še ne povzroči občutne škode na objektih in tudi ne večjega preplaha. V. stopnja, še bolj pa VI., povzročita preplah, odpadanje ometa, poškodbe dimnikov, razpoke slabše grajenih stavb ipd., VII. stopnja že močno poškoduje objekte, povzroči posamezne zdrse zemljin in strah med prebivalstvom.

1.3. POTRESNA OGROŽENOST OBČINE VOJNIK

Celotno območje občine Vojnik obsega tri krajevne skupnosti (Vojnik, Nova cerkev in Frankolovo), 56 naselij, kjer prebiva skupaj **9.170** prebivalcev¹, njena pretežno hribovita površina pa je velika 75m².

Slika 5: Karta občine Vojnik (vir: gis.iobcina.si)

¹: [Statistični](https://www.stat.si/) podatki o občini Vojnik, Statistični urad RS, <https://www.stat.si/>, december 2025

Iz kart regijske ocene ogroženosti pred potresi, za območje zahodno štajerske regije, izhaja, da se občina Vojnik nahaja na območju **VII. stopnje** po EMS lestvici in sodi v **3. razred ogroženosti** (na lestvici 1 – 5).²

Preglednica 2: Razredi ogroženosti

Razred ogroženosti
1
2
3
4
5

Preglednica 3: Kriteriji za uvrstitev občin v razrede ogroženosti ob potresu

1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti
Vsi prebivalci občine na območju V po EMS ali manj	Vsi prebivalci občine na območju VI po EMS	Vsi prebivalci ali del prebivalcev občine na območju VII po EMS in nič prebivalcev na območju VIII po EMS	Vsi prebivalci ali del prebivalcev občine (vendar manj kot 9000) na območju VIII po EMS ali več	Vsi prebivalci ali del prebivalcev občine (vendar več kot 9000) na območju VIII po EMS ali več

Preglednica 4: Razvrstitev občine Vojnik v razred ogroženosti ob potresu

OBČINA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENOSTI
	Območje VI po EMS	Območje VII po EMS	Območje VIII po EMS	SKUPNO število prebivalcev	OBČINE
Vojnik		8028		8028	3

Na območju občine Vojnik ne bi bilo mrtvih oz. so možni zgolj posamezni primeri smrti zaradi posledic potresa do 7. stopnje EMS.³ Objekti kulturne dediščine ob potresu VII. stopnje ne bi bili ogroženi. Hujših poškodb na objektih vrtca Vojnik in njenih dislociranih enot (Socka, Frankolovo), na osnovnih šolah Frankolovo, Vojnik in podružnici Nova cerkev, v Špesovem domu (dom upokojencev) ter na Zdravstvenem domu Vojnik, ki se nahajajo na območju VII. stopnje potresne ogroženosti, ni pričakovati, ker so objekti novejši ali novi ter zato protipotresno varno grajeni in odporni na učinke potresa VII. stopnje. To je mogoče pričakovati le pri starejših objektih Psihiatrične bolnišnice Vojnik. Zato mora slednja, zaradi ogroženosti in možnosti delnega poškodovanja objektov ob potresu VII. stopnje po EMS, v svojem načrtu ukrepov ob potresu izdelati dokumente za evakuacijo, zasilno namestitev in oskrbo svojih varovancev.

Glede na posledice potresa VII. stopnje na objekte ter glede na razpršeno gradnjo in gostoto poseljenosti na tem območju ne pričakujemo večjih količin ruševin, ki bi jih bilo potrebno odvažati.

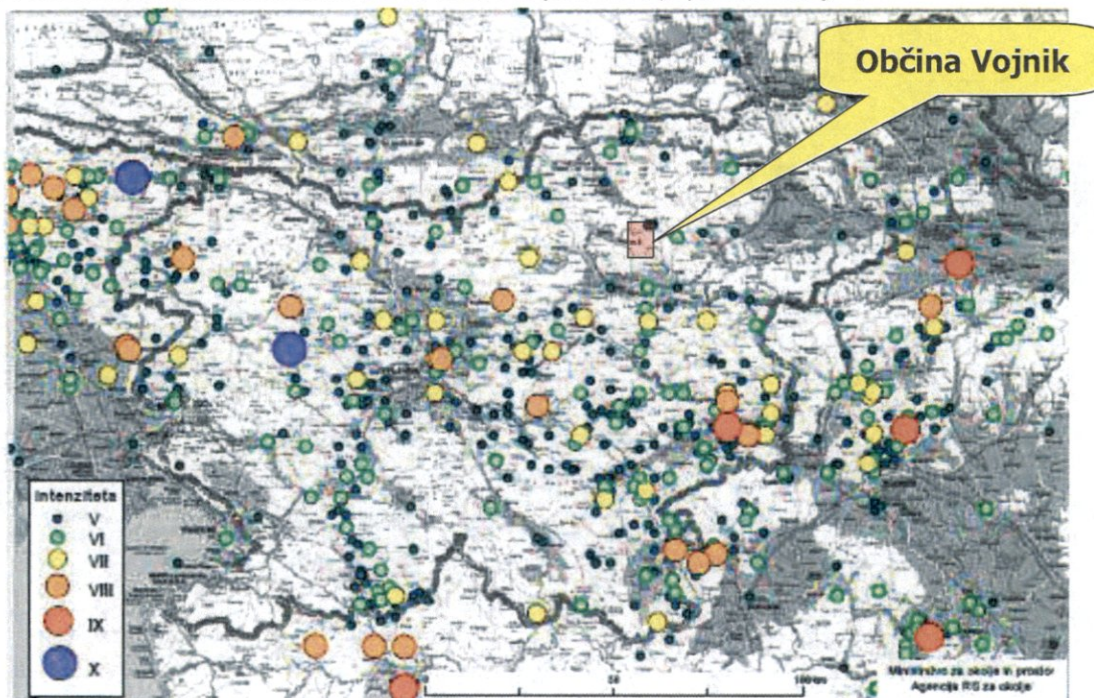
² : Ocena potresne ogroženosti v zahodno štajerski regiji, verzija 3.0, št. 8421-6/2020-1 – DGZR, 5. 2. 2020, Izpostava URSZR Celje

³ : Danilo Praprotnik, univ. dipl. obr., strokovni sodelavec ZiR; lastna ocena, 2025

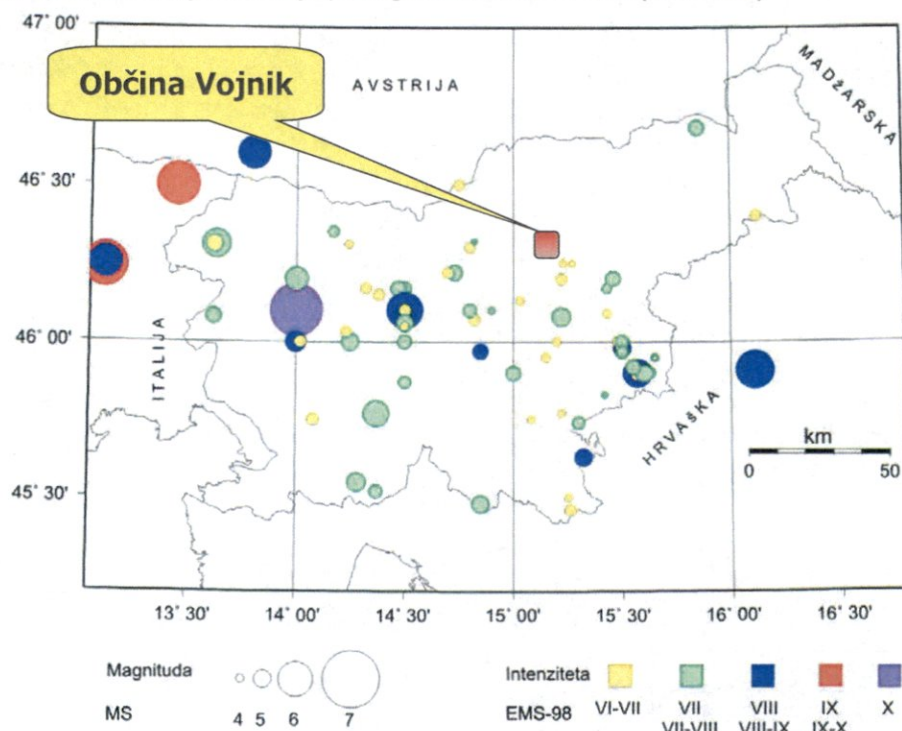
1.4. POGOSTOST POJAVLJANJA POTRESOV NA OBMOČJU VOJNIKA

V 20. stoletju se je v Sloveniji zgodilo 15 potresov, ki so dosegli ali presegli intenziteto VII. stopnje EMS. Pri intenziteti VII. stopnje EMS se pojavijo zmerne poškodbe na zgradbah (preglednica 1). V potresni zgodovini območja znotraj današnjih meja Slovenije se je od začetka 16. stoletja tak potres zgodil najmanj 50-krat.

Slika 6: Potresi z nadžariščno intenziteto V EMS ali več (Vir: ARSO, spletna stran)

Slika 7: Potresi, ki so na ozemlju Slovenije presegli intenziteto VI EMS (vir: ARSO)

1.5. POTRESNA ODPORNOST OBJEKTOV

Namen predpisov in standardov za področje potresa je potresna odporna gradnja, omejitev škode, zagotovitev obratovanja pomembnih javnih objektov in posledično zaščita človeških življenj. Glede na razvoj potresno odporne gradnje je smiselno stavbe in objekte deliti v 5 skupin:

- stavbe, zgrajene pred letom 1948,
- stavbe, zgrajene med letoma 1948 in 1963,
- stavbe, zgrajene med letoma 1964 in 1981,
- stavbe, zgrajene med letoma 1982 in 2007 in
- stavbe, zgrajene po letu 2008.

Starostna struktura stanovanjskih objektov v občini Vojnik, s stanjem v letu 2010 (31.12.2010) je razvidna iz spodnje preglednice.

Preglednica 5: : Pregled števila stanovanj glede na starost stanovanjskih stavb v občini Vojnik (vir: Statistični urad RS, 2012 in regijska ocena ogroženosti)

Stano- vanja, zgraje- na do 1918	Stano- vanja iz časa	Stano- vanja iz časa	Stano- vanja iz časa	Stano- vanja iz časa	Stano- vanja iz časa	Stano- vanja iz časa	Stano- vanja iz časa	SKUPAJ
	1919 – 1945	1946 – 1960	1961 – 1970	1971 – 1980	1981 – 1990	1991 – 2000	2001 – 2010	
733	165	257	394	705	419	254	286	3213

Iz prikazanega lahko ugotovimo, da se v občini Vojnik nahaja okoli **1.549 objektov**, ki sodijo v skupino objektov, ki niso protipotresno varno grajeni, saj je tovrstna zakonodaja bila uvedena z zakonom v letu 1964. Povprečno število ljudi na stanovanjsko enoto znaša 2,50.

Potresno odpornost objektov je mogoče oceniti z državno potresno spletno aplikacijo POTROG (dosegljiva na spletni strani <https://potrog2.vokas.si/>). Za tipično in povprečno stanovanjsko hišo v občini Vojnik, zgrajeno l. 1964, bi bile posledice potresa 7. stopnje naslednje:

Slika 8: Ocena verjetnosti za nastanek poškodb na tipični in povprečni stanovanjski hiši v občini Vojnik

Rezultati so prikazani za naslednjo stavbo:

leto izgradnje: 1984

konstrukcija: OPEKA

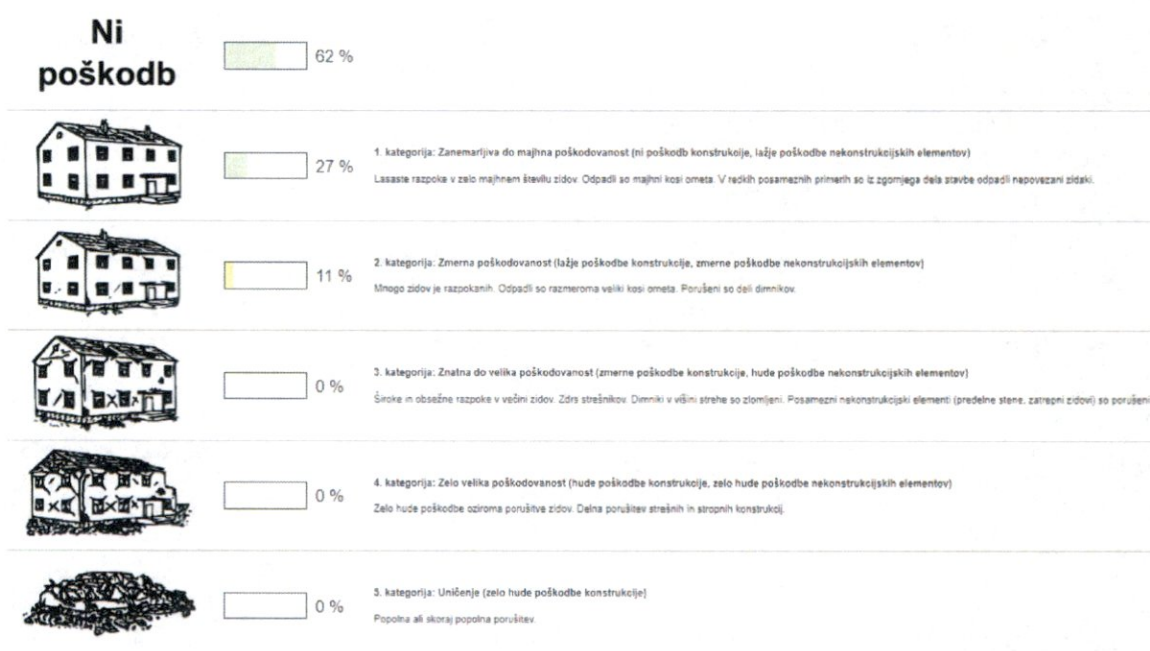
št. etaž: P + 1

intenziteta potresa: VII EMS

Želite videti učinek pri drugačni intenziteti? Izberite novo intenziteto:

Na spodnji sliki so prikazane verjetnosti za nastanek poškodb posamezne kategorije (EMS-98) pri potresu podane intenzitete.

Kategorija poškodovanosti

1.6. VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Ob potresu lahko pričakujemo le manjše število ranjenih oziroma posamezne primere, predvidoma pa brez smrtnih žrtev. Število prizadetih in ogroženih se lahko ob potresu poveča zaradi različnih verižnih nesreč:

- ◆ požarov povsod, kjer se uporabljajo viri toplotnega ogrevanja;
- ◆ eksplozij virov eksplozijske nevarnosti zaradi premikov in poškodb inštalacij;
- ◆ nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje (lom cevovodov, prevrnitev rezervoarjev, poškodbe lovilnih posod, itd.).

1.7. SKLEPNE UGOTOVITVE

Občina Vojnik se nahaja na območju z **0.175 in 0.200** projektnega pospeška tal ter na območju **VII. stopnje** EMS lestvice.

V primeru potresa do VII. stopnje po EMS v občini Vojnik ne bo moteno bivanje

prebivalcev in delovni proces v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah. Prav tako se ne pričakuje večjih poškodb objektov in žrtev. Smiselno in prilagojeno nastalim razmeram potresa bi se izvajali ukrepi in naloge opredeljeni v tem načrtu.

Obvladovanje potresne nevarnosti obsega različne ukrepe za preprečevanje in zmanjšanje posledic:

- ♦ potresno odporna gradnja; upoštevati predpisane zahteve za novogradnjo in rekonstrukcijo objektov, določeni postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresna sanacija,
- ♦ izdelava programov varstva kulturne dediščine pred posledicami potresa, oceno ranljivosti in ureditev evidenc premične in nepremične kulturne dediščine ter priprava strokovnih rešitev za zaščito kulturne dediščine po potresu,
- ♦ nastanitev občanov, ki bi ostali brez doma bi se začasno izvajala v nepoškodovanih zidanih objektih v občini (hotel Triglav Vojnik, zasebni apartmaji, počitniške hišice) in z utesnitvijo pri sorodnikih, znancih in sosedih (čim bližje poškodovanega doma).

Varstvo pred potresi obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic in obnovitev.

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti, zaščito, reševanje in pomoč, odpravljanje posledic in obnovo. S tem načrtom ob potresu se urejajo le ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v občinski pristojnosti.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA

Temeljni načrt je državni načrt, ki ga je izdelala Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje v sodelovanju z ministrstvi in drugimi državnimi organi.

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu je usklajen z regijskim načrtom ZiR ob potresu za območje zahodno štajerske regije – verzija 3.1, št. 8421-6/2020-2 – DGZR, ki ga je izdelala URSZR – Izpostava Celje, dne 20. 02. 2020, nazadnje ažurirano 20. 10. 2020, ta pa z omenjenim državnim načrtom zaščite in reševanja ob potresu.

P – 20	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
--------	-------------------------------------

Javna gasilska služba Vojnik dopolni svoj operativni gasilski načrt z določili iz tega načrta.

Z občinskim načrtom, ki je izdelan za primere potresa od VI. stopnje EMS lestvice ali višje, se urejajo ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljajo osnovni pogoji za življenje, ki so v občinski pristojnosti.

3. KONCEPT ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. TEMELJNE PODMENE

Občinski načrt je izdelan za potres VI. stopnje ali višje po EMS lestvici. Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob potresu so:

Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti prebivalci kot posamezniki, prebivalci, prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje ter občine in državni organi.

Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, temveč tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Večina prebivalcev namreč veliko časa preživi v vrtcu, šoli, na delovnih mestih.

Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi (strupene, vnetljive, eksplozivne, oksidacijske), porušitve mostov in druge prometne infrastrukture, poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah itd. Podjetja, ki s svojo dejavnostjo pomenijo nevarnost za nastanek nesreče, morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja le te upoštevati.

Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, njegovih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob potresu.

Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, zaprosijo za pomoč sosednjo občino, Zahodnoštajersko regijo oziroma državo.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali, nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrbo z električno energijo, zagotavljanje nujnih prometnih povezav in nujne komunalne infrastrukture.

3.2. ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Koncept odziva ob potresu temelji na posledicah, ki jih povzroči potres na ljudeh, naravi in na objektih. Klasifikacijo potresa (po EMS) in epicenter potresa določi Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo:

- potres intenzitete do vključno V. stopnje po EMS: ljudje ga zaznajo s svojimi čutili; ne povzroči poškodb na objektih;
- potres intenzitete VI. ali VII. stopnje po EMS: poškodbe na objektih.

3.3. UPORABA NAČRTA

Načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini se aktivira, ko pride do močnejšega potresa, to je potres VI. stopnje ali več po EMS lestvici oziroma, ko je zaznati poškodbe pri ljudeh in na objektih ter nastanejo razmere, ko redne službe in dejavnosti ne morejo zaradi obsega nesreče odpravljati posledic. Če lokalni viri na prizadetem območju občine ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, poveljnik CZ občine postopno, glede

na posledice in potrebe, zaprosi za pomoč (regijske) državne sile in sredstva, ki so na voljo. Odločitev o uporabi načrta zaščite in reševanja ob potresu v občini sprejme poveljnik CZ občine.

4. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

4.1. OPAZOVANJE POTRESNE AKTIVNOSTI

Opazovanje potresne aktivnosti ni v občinski pristojnosti, to na območju RS izvaja Agencija RS za okolje - Urad za seizmologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne aktivnosti. V občini ni potresnih opazovalnic.

4.2 OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV IN JAVNOSTI OB POTRESU

4.2.1. OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV

Na podlagi obvestil iz terena ReCO o močnejšem potresu **VI. stopnje EMS ali višje** obvesti:

- ◆ župana občine oz. drugo odgovorno osebo po seznamu odgovornih oseb v občini,
- ◆ poveljnika CZ občine oziroma njegovega namestnika,
- ◆ gasilskega poveljnika občine.

Občina ob potresu objavi posebno telefonsko številko na kateri lahko državljani dobijo vse informacije o potresu, napotke kako naj ravnajo in sporočajo posledice nesreče.

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 17	Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o potresu

4.2.2. INFORMIRANJE PRISTOJNIH ORGANOV

Za sprotno informiranje organov v občini in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic potresa, skrbi poveljnik CZ ob pomoči ostalih sodelavcev občine. V ta namen:

- ◆ V dogovoru z županom posreduje v ReCO podatke o prvih posledicah potresa na tel. številko 112, nato pa čimbolj natančno pisno prvo poročilo iz katerega mora biti razviden obseg posledic potresa, število poškodovanih, porušeni ali delno porušeni objekti z njihovo lokacijo, podatki o morebitnih ruševinah, žrtvah, poškodovanih, o motnjah in poškodbi infrastrukture ter morebitnih verižnih nesrečah.
- ◆ pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev kamor pošlje pisno informacijo po faksu.

4.2.3. OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA PRIZADETEM OBMOČJU IN SPLOŠNE JAVNOSTI

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju in splošne javnosti se izvaja preko lokalnih sredstev javnega obveščanja, predvsem preko Radija Celje in Radia Fantasy, preko posebne telefonske številke ter preko spletnih strani občine. Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna župan in poveljnik OŠCZ. Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v občilih, ki so po 25. členu zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – UPB, 36/08, 77/10, 90/10, 87/11, 47/12, 47/15, 22/16, 39/16, 45/19, 67/19, 82/21 in 69/25) in zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dolžna na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje navedenim lokalnim občilom.

Občina objavi sporočilo o dogodku tudi na svoji spletni strani.

P - 2/1	Pregled sredstev javnega obveščanja, ki so zadolžene za obveščanje ob naravnih in drugih nesrečah
---------	---

4.3. ALARMIRANJE

Alarmiranje javnosti v primeru potresa izvede ReCO Celje na zahtevo:

- poveljnika CZ za Zahodno Štajersko,
- vodje izpostave URSZR Celje,
- odgovorne osebe v občini in poveljnika CZ občine.

ReCO Celje proži sirene za javno alarmiranje brez predhodne odobritve pristojnih oseb, če gre za potres VI. ali višje stopnje po EMS lestvici.

ReCO Celje ima pisna pooblastila za proženje siren za alarmiranje, da sirene za javno alarmiranje prožijo brez odobritve pristojnih oseb. Uporabi se znak alarmiranja za neposredno nevarnost.

5. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

5.1. AKTIVIRANJE ORGANOV VODENJA IN SLUŽB

Poveljnika CZ občine aktivira ReCO.

Po obvestilu in prvih poročilih ter glede na posledice potresa poveljnik CZ občine najprej aktivira Občinski štab Civilne zaščite, ki je pristojen za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči, oziroma podpira vodenje.

Poveljnik OŠCZ aktivira:

1. Župana
2. Člane OŠCZ
3. Občinsko komisijo za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah
4. Ostale po nalogu pristojnih oziroma odgovornih oseb

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 1/2	Seznam uslužbencev občine
P – 1/4	Seznam članov OŠCZ
P – 13/1	Seznam članov občinske komisije za ocenjevanje škode ob naravni in drugih nesrečah
D – 2	Načrt dejavnosti Občine

5.2. AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile za zaščito, reševanje in pomoč vpkličejo in organizirajo vključno za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči. O aktiviranju odloča poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik.

Poveljnik CZ občine na podlagi presoje lahko odredi tudi stanje pripravljenosti določenih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Operativno pozivanje pripadnikov CZ in drugih sil za izvajanje nalog ZRP izvaja OŠCZ. Strokovni sodelavec za zaščito in reševanje občine pripravi vse zadeve v zvezi z nadomestilom plač in povračila strokov, ki jih imajo pripadnik pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti, pomoči in reševanju. Pripadnike Civilne zaščite in drugih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč se aktivira/poziva v skladu z dokumenti za aktiviranje in mobilizacijo občinskih sil in sredstev zaščite, reševanje in pomoč.

O pripravljenosti in aktiviranju Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz občinske pristojnosti, odloča Poveljnik CZ občine. Gasilski poveljnik občine določi in aktivira gasilske ekipe iz JGS, ki bodo sodelovale pri zagotavljanju pomoči. Potrebne sile se aktivirajo, če je potrebno glede na pričakovane posledice nesreče, izvajati ukrepe in naloge zaščite, reševanja in pomoči na celotnem območju ali delu območja občine.

Postopek aktiviranja:

Pozivanje – aktiviranje pripadnikov CZ in občinskih pogodbenih izvajalcev izvaja OŠCZ. JGS se aktivira preko ReCO na zahtevo poveljnika CZ občine.

Načini aktiviranja:

1. Pozivniki (ZARE, Nokia) – preko ReCO (za JGS),
2. Telefon (žični, GSM),
3. Izvzem/izvoz MTS JGS.

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 1/4	Seznam članov OŠCZ
P – 3/2	Podatki o prostovoljni gasilski enoti občine
P – 4	Podatki o občinskih silah in sredstvih za zaščito in reševanje
P – 6/1	Seznam humanitarnih organizacij
P – 6/7	Pregled pogodbenih izvajalcev

5.3. ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH

Materialna pomoč pri odpravljanju posledic potresa obsega:

- ◆ posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki jo na območju občin ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- ◆ pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- ◆ pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,

- ♦ pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez doma.

Poveljnik CZ občine s pisnim zahtevkom zaprosi za pomoč poveljnika CZ ZŠ. O uporabi materialnih sredstev iz državnih rezerv za pomoč prizadetim ob potresu, finančnih sredstvih ter mednarodni pomoči, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ RS.

6. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

6.1. UKREPI ZAŠČITE IN REŠEVANJA ZA MOČNEJŠI IN RUŠILNI POTRES

Ukrepi ZRP obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni življenjski pogoji in pogoji za obnovo prizadetega območja.

Dejavnosti občine za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo:

- oskrbo s pitno vodo, hrano, živili, zdravili, električno energijo,
- ureditev nujnih prometnih povezav in komunalnih storitev,
- oskrbo živali na prizadetem območju.

Če občina ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov lahko zaprosi za pomoč ZŠ regijo.

P - 5	Vzorec prošnje za državno pomoč
-------	---------------------------------

6.1.1. URBANISTIČNI, GRADBENI IN DRUGI TEHNIČNI UKREPI

Po potresu je pomembno čimprej ugotoviti, koliko je poškodovanih zgradb, ki jih je z enostavnimi ukrepi možno hitro sanirati ali ojačiti, koliko zgradb je porušeni ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, ter koliko prebivalcem je potrebno zagotoviti začasno prebivališče. Ugotoviti je potrebno tudi število poškodovanih javnih objektov ter število objektov, ki so nujno potrebni za zdravljenje, nego in pomoč prizadetim prebivalcem. Pri obravnavi zgradb, ki predstavljajo pomembno kulturno dediščino je potrebno dosledno upoštevati zahteve pristojnih organov za varstvo kulturne dediščine.

Po potresu je potrebno čimprej ugotoviti stanje objektov ter jih razvrstiti med uporabne, začasno neuporabne in neuporabne, odvisno od možnosti in stroškov sanacije. Za izvedbo te naloge se zaprosi za pomoč regijo, da to opravi komisija za ocenitev uporabnosti objektov.

Po potresu je potrebno preprečiti nadaljnja rušenja, do katerih lahko pride, zaradi naknadnih potresnih sunkov ali kritičnega stanja dela ali celotne zgradbe. Na podlagi ugotovitev je potrebno čimprej izdelati načrt:

- ◆ nujnih rušenj in odstranitve zgradb ali delov zgradb, ki grozijo s poružitvijo in odstranitve razrahljanih ruševin,
- ◆ zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,
- ◆ odranja in podpiranja,
- ◆ vodoravnega opiranja,
- ◆ vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov, pa tudi zunanjih podpornih elementov.

Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov naj bi bila izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je, kot rečeno, zagotoviti kar najhitrejšo oceno potrebne pomoči ter opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovane zgradbe. Zgradbe se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe, razvrstijo na:

- ◆ **uporabne**,
- ◆ **začasno neuporabne**, ki jih je potres poškodoval v tolikšni meri, da bi jih utegnil močnejši naknadni potresni sunek porušiti,
- ◆ **neuporabne**, ki jih je potres bodisi porušil bodisi poškodoval v tolikšni meri, da jih ni več mogoče sanirati. Vstop vanje je treba prepovedati oziroma onemogočiti.

Objekte označi komisija z barvami glede na uporabnost:

- ◆ zelena - uporabno,
- ◆ rumena - začasno uporabno,
- ◆ rdeča - neuporabno.

Pri tem imajo prednost zgradbe, katerih delovanje je pomembno za zaščito, reševanje in pomoč. To so predvsem zdravstveni domovi, gasilski domovi, komunikacijski centri, policijske postaje idr. Poseben pristop zahtevajo tudi t.i. inženirski objekti, kot so premostitveni objekti na komunikacijah, energetski objekti, predori, infrastrukturni objekti, nekateri industrijski objekti in drugo.

Med urbanistične, gradbene in druge tehnične ukrepe sodijo:

- ◆ določitev in ureditev lokacij za postavitev zasilnih prebivališč,
- ◆ določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- ◆ določitev odlagališč posebnih odpadkov,
- ◆ določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrijske in drugih dejavnosti ter vzpostavitve komunikacij in določitev obhodnih poti.

6.1.2. EVAKUACIJA

Prebivalci se praviloma ne evakuirajo z območja, ki ga je prizadel potres. V primeru potrebe po začasni nastanitvi, če je le mogoče, je potrebno urediti nastanitvene zmogljivosti čim bližje njihovim domovom. V kolikor ni mogoče vseh prebivalcev namestiti na lokacije, predvidenih za začasno nastanitev, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije. Iz prizadetega območja evakuiramo le posebne skupine prebivalcev (starejše ljudi, bolnike, otroke, ki so ostali brez staršev ter druge ljudi, ki niso sposobni sami skrbeti zase).

Evakuacijska zbirališča za ogrožene prebivalce so lokacije gasilskih domov, kjer člani matičnega PGD sodelujejo pri izvedbi evakuacije. Prevozna sredstva zagotovi OŠCZ.

Na prizadem območju je potrebno poskrbeti tudi za nastanitvene zmogljivosti (hleve) in preskrbo za živino, načeloma čim bližje lastnikovim domovom. Evidentiranje in drugo pomoč pri tem zagotavljajo člani matičnega PGD.

Če občinski poveljnik ne zmore zagotoviti izvedbe tega ukrepa, lahko poišče pomoč Zahodnostajerske regije ali sosednjih občin.

P – 12	Evakuacija
--------	------------

6.1.3. SPREJEM IN OSKRBA OGRÖZENIH PREBIVALCEV

V primeru evakuacije, predvsem tistih ogroženih prebivalcev iz prizadetih objektov, ki ne bi zmogli sami poskrbeti zase in v primerih hujše poškodovanosti drugih starejših stanovanjskih objektov, občinski poveljnik CZ poskrbi za izvedbo sprejema in oskrbe ogroženih ter prizadetih prebivalcev, ki obsega:

- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva (oddajanje sob in apartmajev, kmečki turizmi...),
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami ter
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Sprejemališča za ogrožene prebivalce je lokacija PGD Vojnik. Člani matičnega PGD sodelujejo pri izvedbi ukrepa in zagotavljajo popis evakuirancev. Na lokacijah nastanitve se organizira prehranjevanje ogroženih, za kar je zadolžen občinski poveljnik CZ ob sodelovanju JGS. Izobraževanje šoloobveznih otrok se organizira v koordinaciji z občino sprejema in osnovnimi šolami v kraju nastanitve.

Če občinski poveljnik ne zmore zagotoviti izvedbe tega ukrepa, lahko poišče pomoč Zahodnostajerske regije ali sosednjih občin.

P – 12/6	Pregled namestitvenih kapacitet v občini
P – 12/7	Pregled prehrambenih kapacitet v občini
P – 12/8	Pregled lokacij za postavitve zasilnih bivališč

6.1.4. RADIOLOŠKA, KEMIJSKA IN BIOLOŠKA ZAŠČITA

Zaradi posledic potresa lahko pride do poškodb na napravah in objektih, ki so bistvenega pomena za kemijsko nevarnost. Zato je treba na celotnem prizadetem območju pooprstiti nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi.

Nadzor izvajajo prebivalci, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki uporabljajo in prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi občine ter pristojni državni organi. Posebej je potrebno izvajati nadzor nad iztekanjem nafte in naftnih derivatov v prometu in gospodinjstvih. Potrebno je organizirati tudi zbiranje ter odstranjevanje raznih kemikalij, ki se nahajajo na območjih, ki jih je prizadel potres.

Za sanacijo skrbi poveljnik CZ občine, v njeno izvedbo pa se vključujejo Zavod za zdravstveno varstvo Celje, Cestno podjetje, operativne gasilske enote in pogodbeni izvajalci.

Ob pojavu večje onesnaženosti z nevarnimi snovmi, ko občina nima ustreznih strokovnih ekip, poveljnik CZ občine zaprosi poveljnika CZ za Zahodnoštajersko za pomoč.

6.1.5. ZAŠČITA KULTURNE DEDIŠČINE

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov naravnih in drugih nesreč na kulturno dediščino. Izvajajo jih strokovnjaki s področja kulturne dediščine, strokovne službe za varstvo kulturne dediščine, po potrebi pa se vključijo tudi enote, službe ter druge sile za zaščito, reševanje in pomoč. Kulturni spomeniki, ki so pomembni za kulturo in dediščino naroda morajo biti identificirani z mednarodnim razpoznavnim znakom varstva kulturnih dobrin. Stavbno kulturno dediščino je treba čimprej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvedejo tudi najnujnejša konzervatorska dela.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Celje, v katerega pristojnost spada naravna in kulturna dediščina na območju občine Vojnik, mora v svojem načrtu opredeliti ukrepe in naloge za zaščito in reševanje predmetov in objektov naravne in kulturne dediščine.

P- 9/1	Pregled ustanov za varstvo naravne in kulturne dediščine
P- 9/2	Pregled območij, objektov in predmetov kulturne dediščine

6.2. NALOGE REŠEVANJA IN POMOČI

6.2.1. PRVA POMOČ IN NUJNA MEDICINSKA POMOČ

V okviru nujne medicinske pomoči ob potresu se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju.

To so predvsem:

- ◆ prva (laična) pomoč, ki si jo zagotavljajo občani sami in jo nudijo gasilske ekipe,
- ◆ nujna zdravstvena pomoč, ki jo daje medicinsko osebje bodisi na terenu ali pa v ustreznih zdravstvenih ustanovah,
- ◆ izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov, ki jih izvajajo različne službe pod nadzorstvom zdravstvenega inšpektorata in pristojnih zavodov za zdravstveno varstvo,
- ◆ oskrba z zdravili, sanitetnim materialom in opremo.

Delovanje zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah je urejeno s predpisi Ministrstva za zdravje o delu zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah.

Na območju Vojnika je pristojna služba nujne medicinske pomoči Celje.

P - 6/3	Podatki o zdravstveni postaji in reševalni postaji
P - 4	Podatki o občinskih silah in sredstvih za zaščito in reševanje

6.2.2. IDENTIFIKACIJA MRTVIH

Tega ukrepa v občini Vojnik ne načrtujemo, ker z oceno niso predvidene smrtne žrtve zaradi potresa.

6.2.3. PSIHOLOŠKA POMOČ

Za potres sta značilni nenadnost in silovitost. Občani lahko ob močnejšem potresu doživijo hud stres in potrebujejo tudi psihološko pomoč. Psihološko pomoč ob potresu preživelim nudijo različni strokovnjaki (psihologi, terapevti, duhovniki).

Psihološko pomoč preživelim se po potrebi organizira v sodelovanju s strokovnimi službami in inštitucijami. V ta namen se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihološke pomoči preživelim v nesreči, z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo. Zgibanke se prebivalstvu deli ob nesreči.

V vse programe usposabljanja pripadnikov sil za ZRP so vključene vsebine prve psihološke pomoči.

Organiziranje posebnih duhovnih pomoči, izven obstoječih organizacij in inštitucij, glede na ocenjeno število prizadetih zaradi potresa, v občini Vojnik ne načrtujemo.

Nudenje psihološke pomoči usmerja Center za socialno delo in RKS OZ Celje.

P – 6/2	Pregled centrov za socialno delo s podatki o odgovornih osebah
---------	--

6.2.4. PRVA VETERINARSKA POMOČ

Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- ◆ zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na celotnem prizadetem območju,
- ◆ dajanje prve veterinarske pomoči poškodovanim živalim,
- ◆ zasilni zakol poškodovanih živali,
- ◆ odstranjevanje živalskih trupel ter
- ◆ izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo veterinarji oziroma veterinarske organizacije v sodelovanju s PGD Vojnik.

P - 6/5	Podatki o veterinarski postaji
P - 3/2	Podatki o prostovoljni gasilski enoti občine

6.2.5. REŠEVANJE IZ RUŠEVIN

Iz ocene ogroženosti izhaja, da na območju občine ni predvidenih večjih porušitev objektov. V primeru posameznih porušitev starejših stanovanjskih in gospodarskih objektov pa za iskanje zasutih v ruševinah poveljnik CZ občine zaprosi za pomoč poveljnika CZ regije.

Reševanje zasutih se izvaja ročno dokler občinski poveljnik CZ ne odloči, da se prične z odstranjevanjem ruševin z gradbeno mehanizacijo.

Reševanje iz ruševin obsega izvidovanje in tehnično reševanje:

- ◆ reševanje iz ruševin,
- ◆ reševanje oziroma odstranjevanje materialnih sredstev iz prizadetega objekta,
- ◆ premoščanje ovir za varno reševanje iz ruševin,
- ◆ rušenje in odstranjevanje objektov, ki grozijo s poružitvijo,
- ◆ zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih.

Naloge opravljajo:

- ◆ PGD Vojnik,
- ◆ regijska tehnično reševalna enota CZ,
- ◆ regijska ekipa reševalnih psov,
- ◆ občinski pogodbeni izvajalci gradbene stroke.

P – 1/3	Podatki o poveljniku CZ in njegovem namestniku
P – 3/2	Podatki o prostovoljni gasilski enoti občine
P – 6/7	Pregled pogodbenih izvajalcev
P – 12/2	Pregled deponij za ruševine
P – 13/2	Metodologija za ocenjevanje škode

6.2.6. GAŠENJE IN REŠEVANJE OB POŽARIH

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- ◆ preprečevanje nastanka požarov,
- ◆ preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- ◆ gašenje požarov ter
- ◆ reševanje ob požarih in eksplozijah.

Naloge izvaja PGD Vojnik ter PGE, ki sodeluje tudi pri izvajanju drugih nalog zaščite in reševanja, še posebej pri reševanju iz zgradb, reševanju ob prometnih nesrečah, pri izvajanju nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter pri oskrbi s pitno in sanitarno vodo. Obveščanje o požarih v oteženih razmerah, razmejitev med poklicno in prostovoljno enoto, organizacija reševanja iz visokih zgradb, ob prometnih nesrečah in organizacija reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi bo potekala v skladu s pravili gasilske stroke in operativnimi gasilskimi načrti.

P – 3/2	Podatki o prostovoljni gasilski enoti občine
---------	--

6.2.7. ISKANJE POGREŠANIH OSEB

OŠCZ mora takoj organizirati poizvedovanje o zasutih in sicer pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin in s pomočjo regijskih vodnikov reševalnih psov. V iskanje pogrešanih se vključi RKS OZ Celje z organiziranjem enotne poizvedovalne službe.

6.2.8. ZAGOTAVLJANJE OSNOVNIH POGOJEV ZA ŽIVLJENJE

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

1. nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
2. nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
3. zagotavljanje delovanja nujne infrastrukture (električno omrežje, vodovod, ceste..).

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture, naloge pa usmerja poveljnik CZ občine. Pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje se v izvajanje nalog aktivno vključujejo tudi prebivalci v svoji delovni in bivalni sredini ter izvajajo naloge po usmeritvah poveljnika CZ občine.

◆ **Nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali**

Nujno zdravstveno oskrbo poškodovanim prebivalcem nudi Zdravstveni dom Vojnik v skladu z načrtom zdravstva za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč pri tem nudi ekipa prve pomoči CZ občine, predvsem pri transportu poškodovanih in nudenju prve laične pomoči.

Za oskrbo poškodovanih živali pa skrbi Veterinarska postaja Celje v skladu z načrtom VURS za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč po potrebi nudijo pripadnike enot CZ občine ter lastniki živali.

◆ **Nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami**

Nastanitev in oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami prebivalcev, ki jih nimajo zaradi poškodovanih stanovanj bivališča usmerja poveljnik CZ občine. Naloge izvaja Center za socialno delo ter RKS OZ Celje s svojimi člani. Prebivalci se začasno nastanijo v zidane objekte, ki so ostali nepoškodovani. Hrana se pripravlja v razpoložljivih kapacitetah gostinskih obratov.

◆ **Zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture**

Na potresnem območju kjer so nastale tudi poškodbe infrastrukture skrbijo za odpravo posledic in zagotavljanja normalnega delovanja pristojna podjetja in organizacije. Za odpravljanje poškodb in normalnega delovanja elektro omrežja skrbi Elektro Celje, za javni vodovod podjetje VO – KA Celje, za pomembnejše ceste pa VOC Celje. Ukrepe za normalizacijo razmer izvajajo v skladu s svojimi načrti delovanja ob naravnih in drugih nesrečah.

7. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja takoj oziroma v prvih urah po nesreči.

Za izvajanje nalog osebne in vzajemne zaščite ob naravnih in drugih nesrečah se prebivalci že danes seznanjajo iz učnih programov v šolah, preko različnih oddaj na radiu in televiziji ter z napotki občine v tistih predelih občine, ki so posebej ogroženi zaradi različnih nesreč.

Napotki vsebujejo tudi preventivno obnašanje prebivalcev na ogroženem območju, kot je npr. njihovo ravnanje in postopanje pred, med in po potresu.

P – 6/1	Seznam humanitarnih organizacij
P – 6/2	Pregled centrov za socialno delo s podatki o odgovornih osebah
P – 16	Napotki in navodila prebivalcem o ravnanju v primeru naravnih in drugih nesreč

8. OCENJEVANJE ŠKODE

Ocenjevanje škode ob potresu zajema ocenjevanje poškodovanosti objektov in ocenjevanje škode, ki se praviloma opravljata skupaj.

Ker je ugotavljanje poškodovanosti in z njo povezane uporabnosti gradbenih objektov podlaga za večino dejavnosti za vzpostavitev normalnega življenja na prizadetem območju, mora biti opravljeno v najkrajšem možnem času.

Poškodovane objekte je potrebni čimprej evidentirati, oceniti njihovo uporabnost in škodo. Za evidentiranje poškodovanih objektov je zadolžena občinska komisija, ki sprejema vloge o poškodovanih objektih ter evidentira nastalo škodo. Podatke ji sporočajo lastniki in uporabniki objektov na telefonsko številko, ki jo za ta namen objavi občina. Poveljnik CZ občine sestavi poročilo o poškodovanih objektih in drugi škodi ter poroča županu in poveljniku CZ za Zahodnoštajersko. Načeloma in v okvirih možnosti se ocenitev uporabnosti objektov in ocenitev škode opravi sočasno.

Komisije za ocenjevanje škode po potresu najprej pripravijo grobo oceno škode, ki je podlaga za odločanje o pomoči občini pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov.

Državna in regijske komisije za oceno škode nato popišejo oziroma ocenijo škodo zaradi potresa na podlagi predpisane metodologije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah. Pri tem delu jim pomagajo pristojni občinski in državni organi.

Za čimprejšnje izplačilo zavarovalnih premij oškodovancem, so zavarovalnice dolžne čimprej po potresu napotiti cenilce na območje, ki ga je prizadel potres in oceniti nastalo škodo na objektih, ki so zavarovani.

Organizacijo ocenjevanja bo v sodelovanju z občino prevzela izpostava URSZR Celje v svojih prostorih. Občina bo v sodelovanju z izpostavo URSZR Celje sproti obveščala prebivalce na prizadetem območju o poteku ocenjevanja uporabnosti poškodovanih objektov in škode ter jim dajala napotke v zvezi s tem.

P – 13/1	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah
P – 13/2	Metodologija za ocenjevanje škode
P – 13/3	Obrazci za oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov

9. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

9.1. POMEN POJMOV

Epicenter (nadžarišče potresa) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru ponavadi nastane najmočnejši in najbolj uničujoč sunek, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

Intenziteta (Io) je mera za učinke potresa, ki je odvisna od njegove energije, epicenterske razdalje in geoloških razmer. To je najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo ugotavljamo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteto merimo v stopnjah različnih intenzitetnih lestvic, ki so brezdimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS). Je subjektivna opisna mera, ki fizikalno ni definirana, in je ponavadi največja v nadžarišču potresa (epicentru), z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Potres z večjo magnitudo ponavadi povzroči tudi večjo škodo na površini Zemlje. Vendar pa vlivajo na intenziteto potresa še mnogi drugi dejavniki kot so: oddaljenost od epicentra, globina žarišča, gostota naseljenosti, kvaliteta gradnje in lokalna geološka zgradba.

Intenzitetna (makroseizmična, potresna) lestvica je celoštevilaska, opisna lestvica in nima prave fizikalne podlage. Z intenzitetno lestvico skušamo ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi. Trenutno v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- ◆ Modificirano Mercallijevo lestvico (MM), ima 12 stopenj,
- ◆ Medvedev-Sponheuer-Karnikovo potresno lestvico (MSK), ima 12 stopenj,
- ◆ Evropsko potresno lestvico (EMS), ima 12 stopenj in
- ◆ Japonsko potresno lestvico (JMA), ima 7 stopenj.

Med prvimi štirimi potresnimi lestvicami (MCS, MM, MSK, EMS) so razlike kar zadeva učinke nasploh neznatne, JMA pa se precej razlikuje glede učinkov potresa od drugih potresnih lestvic. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o tehničnih normativih za graditev objektov visoke gradnje na seizmičnih območjih uradno še vedno veljavna MSK potresna lestvica, dejansko pa se v zadnjih letih še najbolj uporablja EMS, ki je pravzaprav izpopolnjena verzija MSK potresne lestvice.

Magnituda (M) je instrumentalno določena številaska mera jakosti potresa ali sproščene energije v žarišču potresa (hipocentru). Za določanje jakosti potresa seizmologi uporabljajo amplitudo nihanja tal, registrirano na določenem tipskem seizmografu v razdalji 100 km od epicentra. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, vendar le izjemoma preseže vrednost 9. Največja doslej izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, v slovenski potresni zgodovini pa je največja ocenjena magnituda 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

Nevarnost je (naravna ali druga ustrezna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

Ogroženost so možne družbene in ekonomske posledice bodočih nesreč.

Potres opredelimo kot seizmično valovanje tal, ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu Zemeljskega plašča. Medtem, ko litosferske plošče trkajo med seboj in ob tem spreminjajo obliko, nastajajo ogromni pritiski. Občasno se energija teh pritiskov sprosti in rezultat te sprostitve je nenadni silovit potres.

Prelom je površina ob dveh istovrstnih ali različnih kamninah, vzdolž katerega je prišlo do premikov vzdolž prelomne ploskve.

Seizmograf je instrument, ki beleži nihanje tal. Zapise seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije epicentra ter za razne seizmološke študije.

Seizmologija je veda o potresih in z njimi povezanimi pojavi. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektonofiziko, tektoniko in geologijo ter je del geofizike, ki sodi v sklop naravoslovnih znanosti.

9.2. RAZLAGA OKRAJŠAV

CZ	Civilna zaščita
EMS	Evropska potresna lestvica
JGS	Javna gasilska služba
Io	Intenziteta potresa
OŠCZ	Občinski štab Civilne zaščite
EMS	Evropska potresna lestvica
NS	Nevarna snov
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološko – kemično - biološko
RKS OZ	Rdeči križ Slovenije, območno združenje (Celje)
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
VURS	Veterinarska uprava Republike Slovenije
VO – KA	Vodovod - kanalizacija
VOC	Varstvo in obnova cest Celje d.o.o.
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZiR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZŠ	Zahodnoštajerska (regija)

10. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

10.1. PRILOGE

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 1/2	Seznam delavcev občine
P – 1/3	Podatki o poveljniku CZ in njegovem namestniku
P – 1/4	Seznam članov OŠCZ
P - 1/5	Radijski imenik sistema zvez ZARE z navodili za uporabo
P – 2/1	Pregled sredstev javnega obveščanja, ki so zadolžene za obveščanje ob naravnih in drugih nesrečah
P – 3/1	Podatki o gasilski enoti širšega regijskega pomena
P – 3/2	Podatki o prostovoljni gasilski enoti občine
P – 4	Podatki o občinskih silah in sredstvih za zaščito in reševanje
P - 5	Vzorec prošnje za državno pomoč
P – 6/1	Seznam humanitarnih organizacij (Redeči križ, Karitas)
P – 6/2	Pregled centrov za socialno delo s podatki o odgovornih osebah
P – 6/3	Podatki o zdravstveni postaji in reševalni postaji
P – 6/5	Podatki o veterinarski postaji
P – 6/7	Pregled pogodbenih izvajalcev
P – 9/1	Pregled ustanov za varstvo naravne in kulturne dediščine

P – 9/2	Pregled območij, objektov in predmetov kulturne dediščine
P – 12	Evakuacija
P – 12/2	Pregled deponij za ruševine
P – 12/6	Pregled namestitvenih kapacitet v občini
P – 12/7	Pregled prehrabnenih kapacitet v občini
P – 12/8	Pregled lokacij in objektov za začasno nastanitev
P – 13/1	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah
P – 13/2	Metodologija za ocenjevanje škode
P – 13/3	Obrazci za oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov
P – 16	Napotki in navodila prebivalcem o ravnanju v primeru naravnih in drugih nesreč
P – 17	Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o rušilnem potresu
P – 19	Evidenčni list o vzdrževanju načrta

10.2. SKUPNI DODATKI

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
D – 2	Načrt dejavnosti Občine

EVIDENČNI LIST O VZDRŽEVANJU NAČRTA ZAŠČITE IN REŠEVANJA **OB POTRESU**

Pregled ažuriranja, dopolnjevanja in spreminjanja tega načrta se izvede v skladu s 14. členom Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, številka 24/12, 78/16 in 26/19).

Zap. št.	Lokacija v načrtu	Vsebina ažuriranja, dopolnjevanja in spreminjanja	Datum ažuriranja	Ime in priimek/organa, Podpis
1.	Načrt ZiR v celoti	<ul style="list-style-type: none"> - Spremenjeno je poglavje 1 v vseh delih, ki se nanašajo na spreminjeno oceno ogroženosti; - Dodano je poglavje 12: Vzdrževanje in razdelitev načrta; - Ažurirano je kazalo; - Ažurirano je poglavje 11.2. Razlaga okrajšav z oznakama RKS OZ ter VOC; - Spremenjena je verzija načrta iz 2.0 v 2.1 verzijo - Spremenjena je »noga« načrta po določilih poglavja 12.1. 	september 2015	POSTUS s.p. Danilo Praprotnik, univ. dipl. obr. in pol.
2.	Načrt ZiR v celoti	<ul style="list-style-type: none"> - V poglavju 1.3 so dodani viri; - Spremenjena je verzija načrta iz 2.1 v 2.2 verzijo; - Ažurirane so verzije državnega in regijskega načrta v uvodu načrta in v poglavju 2.1.; - V poglavju 4.1.2 smo dodali 3. alinejo: <i>Pogodbeni izvajalec za prevoze,</i> - V poglavju 5.2.3. so ažurirana sredstva javnega obveščanja (Radio Antena) ter dodan krajevno običajen način obveščanja (spletna stran občine); - Poglavje 9 je ažurirano tako, da so odstranjeni poverjeniki CZ in njihove naloge; - V poglavju 7.1.3. je opredeljeno nudenje prve pomoči usposobljene gasilske ekipe; - Iz poglavja 12 smo izločili tabelo <i>Evidenca sprememb in dopolnitev načrta</i> ter jo uvrstili med priloge. 	december 2016	POSTUS s.p. Danilo Praprotnik, univ. dipl. obr. in pol.

Zap. št.	Lokacija v načrtu	Vsebina ažuriranja, dopolnjevanja in spreminjanja	Datum ažuriranja	Ime in priimek/organa, Podpis
3.	Naslovnica	Posodobljeno je: - »Načrt« se spremeni v »Delni načrt« - podatek o novi verziji načrta – 4.1		
4.	Poglavje 1.1	Ažurirani so podatki o zakonskih in strokovnih podlagah 1. Dodan je novi 2. odstavek, ki se glasi: Potresna nevarnost je razvidna iz: ➤ karte projektnega pospeška tal (od 1. maja 2022 je nova karta "Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal" sestavni del zakonodaje o potresno odporni gradnji), ➤ karte potresne intenzitete s povratno dobo 475 let, ki je namenjena uporabi v sistemu zaščite in reševanja.		
5.	Poglavje 1.2	2. Ažurirane so karte projektnega pospeška tal. Nova je slika 2. 3. Dodan je novi 3. odstavek, ki se glasi: Iz karte projektnega pospeška tal je razvidno, da se občina Vojnik nahaja na območju z 0.175 in 0.200 projektnega pospeška tal.	Januar 2026	Lepener s.p., Danilo Praprotnik
6.	Poglavje 1.3	1. Spremenjeno je ime poglavja iz »Potresno območje občine Vojnik« v »Potresna ogroženost občine Vojnik« 2. Dodane so preglednice 2-4 iz regijske ocene ogroženosti za občino Vojnik 3. Posodobljene so sprotne opombe 2 in 3		
7.	Poglavje 1.5	Dodano je novo poglavje 1.5 »Potresna odpornost objektov«		
8.	Poglavje 2.1	Doda se nov 3. odstavek, ki se glasi: <i>Javna gasilska služba Vojnik dopolni svoj operativni gasilski načrt z določili z določili iz tega načrta.</i>		

Občina Vojnik – Delni načrt zaščite in reševanja **ob potresu**

Izdelano: september 2015
Posodobljeno: januar 2026

Zap. št.	Lokacija v načrtu	Vsebina ažuriranja, dopolnjevanja in spreminjanja	Datum ažuriranja	Ime in priimek/organ, Podpis
9.	Poglavje 2.2	Ukine se poglavje 2.2. »Načela zaščite, reševanja in pomoči«, v celoti.	Januar 2026	Lepener s.p., Danilo Praprotnik
10.	staro Poglavje 4	Ukine se poglavje 4 »Sile, sredstva in viri za izvajanje načrta«, v celoti.		
11.	Poglavje 4.2.3	1. Ažurirana je pravna podlaga (novi Zakon o medijih) 2. Spremenjen je naziv medijske hiše Radio Antena v Radio Fantasy		
12.	staro Poglavje 7	Ukine se poglavje 7 »Upravljanje in vodenje«, v celoti.		
13.	Poglavje 10.2	Naslov »Dodatki« se spremeni v naslov »Skupni dodatki«.		
14.				
15.				
16.				